

ВИЩА КВАЛІФІКАЦІЙНА КОМІСІЯ СУДДІВ УКРАЇНИ

28 березня 2019 року

м. Київ

Р І Ш Е Н Н Я № 27/дп-19

Вища кваліфікаційна комісія суддів України у складі колегії:

головуючого – Мішина М.І.,

членів Комісії: Козлова А.Г., Лукаша Т.В.,

розглянувши питання щодо недостовірності (у тому числі неповноти) тверджень, вказаних суддею у декларації доброчесності судді за 2016 рік,

встановила:

Відповідно до частини першої статті 62 Закону України «Про судоустрій і статус суддів» (далі – Закон) суддя зобов'язаний щорічно до 1 лютого подавати шляхом заповнення на офіційному веб-сайті Вищої кваліфікаційної комісії суддів України декларацію доброчесності судді за формою, що визначається Комісією.

Форму декларації доброчесності судді затверджено рішенням Комісії від 31 жовтня 2016 року № 137/зп-16.

Частиною шостою статті 62 Закону передбачено, що у разі одержання інформації, що може свідчити про недостовірність (в тому числі неповноту) тверджень судді у декларації доброчесності, Вища кваліфікаційна комісія суддів України проводить відповідну перевірку.

До Комісії 26 липня 2018 року та 30 серпня 2018 року від Маселка Р.А. надійшли заяви щодо проведення перевірки декларації доброчесності судді Оболонського районного суду міста Києва Дибі Олексія Васильовича за 2016 та 2017 роки.

У заявах, зокрема, зазначено, що твердження судді в пункті 17 декларації доброчесності про те, що він не ухвалював рішень, передбачених статтею 3 Закону України «Про відновлення довіри до судової влади в Україні», є недостовірним.

На підтвердження своїх доводів заявник посиляється на прийняття суддею Оболонського районного суду міста Києва Дибою О.В. ухвали від 20 січня 2014 року відповідно до якої притягнуто до адміністративної відповідальності громадянина ОСОБА_1 за порушення, яке він начебто допустив 29 грудня 2013 року під час поїздки до колишньої приватної резиденції Президента України.

Також заявник вказує, що суддею повідомлено недостовірні відомості в пункті 19 декларації доброчесності за 2016 рік, оскільки громадянина

ОСОБА_1 було звільнено від адміністративної відповідальності ухвалою Апеляційного суду міста Києва від 11 березня 2014 року на підставі Закону України «Про недопущення переслідування та покарання осіб з приводу подій, які мали місце під час проведення мирних зібрань, та визнання такими, що втратили чинність, деяких законів України» від 21 лютого 2014 року № 743-VII.

Відповідно до пункту 13 частини другої статті 3 Закону України «Про очищення влади» заборона, передбачена частиною третьою статті 1 цього закону, застосовуються до судді, який ухвалив рішення про притягнення до адміністративної відповідальності осіб, звільнених від адміністративної відповідальності відповідно до Закону України «Про недопущення переслідування та покарання осіб з приводу подій, які мали місце під час проведення мирних зібрань, та визнання такими, що втратили чинність, деяких законів України».

Заявник зазначає, що суддею внесено недостовірні відомості також до пункту 12 декларацій доброчесності за 2016 та 2017 роки, оскільки відповідно до частини третьої статті 3 Закону України «Про доступ до судових рішень» суд загальної юрисдикції вносить до реєстру всі судові рішення і окремі думки суддів, викладені у письмовій формі, не пізніше наступного дня після їх ухвалення або виготовлення повного тексту.

Згідно з пунктом 14 Прикінцевих та перехідних положень Закону України «Про забезпечення права на справедливий суд» Державна судова адміністрація України у шестимісячний строк з дня набрання чинності цим законом мала забезпечити внесення до Єдиного державного реєстру судових рішень (далі ЄДРСР) тих судових рішень, які не були внесені до ЄДРСР починаючи з 01 січня 2010 року.

Державна судова адміністрація направила на адреси місцевих та апеляційних судів листи від 25 травня 2015 року № 15-9839/15, від 16 червня 2015 року № 15-11277/15, від 10 листопада 2015 року № 17704/15, від 16 вересня 2016 року № 15-6686/6 з роз'ясненнями щодо обов'язкового надсилання електронних копій судових рішень до ЄДРСР на виконання Прикінцевих та перехідних положень.

Членом Комісії Козловим А.Г. проведено перевірку викладених у зверненнях Маселка Р.А. обставин, проаналізовано декларації доброчесності судді за 2016, 2017 роки, копії судових рішень у справах про адміністративні правопорушення, письмові пояснення судді.

За підсумками розгляду матеріалів перевірки декларацій доброчесності судді Дибби О.В. Комісією встановлено таке.

Згідно з частинами першою та другою статті 62 Закону суддя зобов'язаний щорічно до 1 лютого подавати шляхом заповнення на офіційному веб-сайті Вищої кваліфікаційної комісії суддів України декларацію доброчесності за формою, що визначається Комісією. Декларація доброчесності судді складається з переліку тверджень, правдивість яких суддя повинен задекларувати шляхом їх підтвердження або неспіттвердження.

Відповідно до Правил заповнення та подання форми декларації доброчесності судді, затверджених рішенням Комісії 31 жовтня 2016 року № 137/зп-16, у декларації доброчесності заповнюються відомості, актуальні станом на 31 грудня звітного року. У разі заповнення декларації вперше у ній

зазначаються твердження щодо обставин, які мали місце упродовж усього життя особи, яка її заповнює.

У встановленому законом порядку суддя Оболонського районного суду міста Києва Діба В.О. 26 січня 2017 року вперше подав декларацію доброчесності судді за 2016 рік, що також охоплювала весь попередній період, а 17 січня 2018 року – за 2017 рік.

У пункті 17 декларацій суддя підтвердив, що не ухвалював одноособово або у складі колегії рішень, передбачених статтею 3 Закону України «Про відновлення довіри до судової влади в Україні».

З огляду на положення пункту 4 частини першої статті 3 Закону України «Про відновлення довіри до судової влади в Україні» до таких рішень, зокрема, належать рішення про накладення адміністративних стягнень на осіб, які були учасниками масових акцій протесту в період з 21 листопада 2013 року до дня набрання чинності цим законом, у вигляді позбавлення права керування транспортними засобами на підставі статті 122-2 Кодексу України про адміністративні правопорушення за невиконання водіями вимог працівника міліції про зупинку транспортного засобу та про залишення зазначених рішень без змін судом апеляційної інстанції в період з 21 листопада 2013 року до дня набрання чинності цим законом (тобто до 11 квітня 2014 року).

У пункті 19 декларацій суддя підтвердив, що нього не застосовуються заборони, визначені Законом України «Про очищення влади».

Згідно з підпунктом 13 частини другої статті 3 Закону України «Про очищення влади» заборона, передбачена частиною третьою статті 1 цього закону, застосовується до осіб, які обіймали посаду (посади) в період з 21 листопада 2013 року по 22 лютого 2014 року та не були звільнені в цей період з відповідної посади (посад) за власним бажанням, зокрема, судді, який ухвалив рішення про притягнення до адміністративної або кримінальної відповідальності осіб, звільнених від кримінальної або адміністративної відповідальності відповідно до Закону України "Про усунення негативних наслідків та недопущення переслідування та покарання осіб з приводу подій, які мали місце під час проведення мирних зібрань" від 29 січня 2014 року № 737-VII, Закону України «Про недопущення переслідування та покарання осіб з приводу подій, які мали місце під час проведення мирних зібрань, та визнання такими, що втратили чинність, деяких законів України» від 21 лютого 2014 року № 743-VII.

У пункті 12 декларацій суддя підтвердив, що ним сумлінно виконувалися професійні обов'язки.

Відповідно до частини третьої статті 3 Закону України «Про доступ до судових рішень» суд загальної юрисдикції вносить до реєстру всі судові рішення і окремі думки суддів, викладені у письмовій формі, не пізніше наступного дня після їх ухвалення або виготовлення повного тексту.

Як зазначалося вище, в пункті 14 Прикінцевих та перехідних положень Закону України «Про забезпечення права на справедливий суд» встановлювався обов'язок Державної судової адміністрації України протягом шести місяців з дня набрання чинності цим Законом забезпечити внесення до Єдиного державного реєстру судових рішень тих судових рішень, які не були внесення до 01 січня 2010 року.

Суддею Оболонського районного суду міста Києва Дибою О.В. 20 січня 2014 року ухвалено постанову в справі (унікальний номер 756/378/14-п) про адміністративне правопорушення стосовно ОСОБА_1 якого визнано винним у вчиненні адміністративного правопорушення, передбаченого статтею 122-2 КУпАП та на якого накладено стягнення у вигляді позбавлення права керування транспортними засобами на шість місяців.

Постановою Апеляційного суду міста Києва від 11 березня 2014 року це судове рішення скасовано. Провадження у справі стосовно ОСОБА_1 про притягнення його до адміністративної відповідальності за статтею 122-2 КУпАП закрито відповідно до Закону України «Про недопущення переслідування та покарання осіб з приводу подій, які мали місце під час проведення мирних зібрань, та визнання такими, що втратили чинність, деяких законів України».

Щодо цього суддя пояснив, що він дійсно ухвалював зазначене судове рішення, однак, оскільки достовірних відомостей про те, що громадянин ОСОБА_1 був учасником масових акцій протесту і саме тому його було притягнуто до відповідальності, суддею встановлено не було, що знайшло своє відображення в декларації добросовісності судді. Також зазначив, що стосовно судді не проводилося перевірки Тимчасовою спеціальною комісією, передбаченої Законом України «Про відновлення довіри до судової влади».

Крім того, відповідно до статті 5 Закону України «Про очищення влади» стосовно судді було проведено перевірку головою Оболонського районного суду міста Києва, за результатами якої встановлено, що до нього не застосовуються заборони, передбачені частинами третьою й четвертою статті 1 вказаного закону.

Стосовно апеляційного оскарження винесеної ним постанови суддя Диба О.В. підтвердив обізнаність із тим, що 30 січня 2014 року ОСОБА_1 було подано апеляційну скаргу, а 04 лютого 2014 року справу було направлено до Апеляційного суду міста Києва. Автоматизована система Оболонського районного суду міста Києва містить дані про те, що за результатами розгляду апеляційної скарги 11 березня 2014 року судом апеляційної інстанції постанову від 20 січня 2014 року скасовано, а провадження у справі закрито.

За поясненнями судді, в Єдиному державному реєстрі судових рішень відсутня постанова суду апеляційної інстанції, а оригінал справи не перебуває в розпорядженні Оболонського районного суду міста Києва. Втім, під час перевірки Комісією встановлено, що ці пояснення судді Дибби О.В. не відповідають дійсності а постанова суду апеляційної інстанції у вказаній справі відсутня, в ЄДРСР наявна.

Як зазначено в тексті постанови суду апеляційної інстанції від 11 березня 2014 року, судом першої інстанції неповно вивчено матеріали справи, не дано їм належну оцінку та прийнято рішення, що не відповідає вимогам діючого законодавства. Викликає обґрунтований сумнів твердження судді про те, що йому не було відомо про участь ОСОБА_1 у масових акціях протесту, оскільки в постанові суду апеляційної інстанції від 11 березня 2014 року чітко встановлено, що провадження у справі підлягає закриттю на підставі положень Закону України «Про недопущення переслідування та покарання осіб з приводу подій, які мали місце під час проведення мирних зібрань, та визнання такими що втратили чинність, деяких законів України». Отже, суддя мав можливість ознайомитися з результатом розгляду вказаної судової справи після повернення її з суду

апеляційної інстанції у 2014 році, а відтак – внести належні відомості до декларації доброчесності в січні 2017 року.

Стосовно внесення судового рішення від 20 січня 2014 року до Єдиного державного реєстру судових рішень суддя пояснив, що до 28 березня 2015 року постанови у справах про адміністративні правопорушення включенню до ЄДРСР не підлягали.

Згідно з вимогами пункту 14 Прикінцевих та перехідних положень Закону України «Про забезпечення права на справедливий суд» до Єдиного державного реєстру судових рішень до 28 вересня 2015 року суди загальної юрисдикції повинні були внести всі судові рішення, не внесені з 01 січня 2010 року.

Суддя стверджував, що ним вживалися заходи щодо внесення до ЄДРСР всіх судових рішень, ухвалених ним з дати зарахування до штату Оболонського районного суду міста Києва (14 липня 2011 року) шляхом перевірки наявності в матеріалах справи оригіналу судового рішення та відповідності його змісту тим даним, які містяться в автоматизованій системі документообігу суду, які не були внесені до ЄДРСР.

Суддя також повідомив, що оскільки 06 серпня 2015 року сплив п'ятирічний строк його повноважень, розпорядженням голови суду було визначено уповноважену особу на внесення постановлених ним судових рішень до Єдиного державного реєстру судових рішень.

З наявних в Оболонському районному суді міста Києва відомостей убачається, що оригінал документів, які містилися в справі про адмінправопорушення стосовно громадянина ОСОБА_1 (унікальний номер 756/378/14-п) вилучено співробітниками прокуратури міста Києва на підставі ухвали слідчого судді Голосіївського районного суду міста Києва від 23 жовтня 2014 року про надання тимчасового доступу до речей і документів, а оригінали судових рішень у вказаній справі вилучено співробітниками Генеральної прокуратури на підставі ухвали слідчого судді Новозаводського районного суду міста Чернігова від 15 листопада 2017 року про тимчасовий доступ до речей і документів. Виходячи з цього, суддя переконував, що у нього не було реальної можливості внести до Єдиного державного реєстру судових рішень постанову, ухвалену за результатами розгляду адміністративного матеріалу стосовно ОСОБА_1.

З приводу цієї обставини встановлено, що апеляційний розгляд вказаної справи завершився в березні 2014 року, а вилучення оригіналів документів, що перебували у володінні Оболонського районного суду міста Києва, було здійснено на підставі ухвали слідчого судді Новозаводського районного суду міста Чернігова від 15 листопада 2017 року. Таким чином, це рішення тривалий час, 3 роки і 8 місяців, перебувало саме в Оболонському районному суді міста Києва, що беззаперечно давало можливість виконати норми законодавства щодо внесення його до ЄДРСР. Комісія відзначає, що 1 рік і 5 місяців з названого періоду суддя мав повноваження здійснювати правосуддя, а отже міг вжити заходів до внесення постанови до ЄДРСР самостійно.

Як зазначено у тексті ухвали слідчого судді Новозаводського районного суду міста Чернігова від 15 листопада 2017 року, міжрегіональною слідчою групою, до складу якої входять слідчі Департаменту спеціальних розслідувань

Генеральної прокуратури України та слідчого відділу прокуратури Чернігівської області, здійснюється досудове розслідування у кримінальному провадженні № НОМЕР_1 від 24 лютого 2014 року за фактом організації вищими службовими особами Міністерства внутрішніх справ України, зокрема ДДАІ МВС України за попередньою змовою з іншими вищими службовими особами органів прокуратури, судової влади, інших органів державної влади та інших невстановлених осіб, масових зловживань службовим становищем, перевищенням влади працівниками правоохоронного органу та прийняття судами завідомо неправосудних рішень, з метою незаконного переслідування учасників руху «Автомайдан» під час масових акцій протесту в період з листопада 2013 року по лютий 2014 року, за ознаками кримінальних правопорушень, передбачених частиною третьою статті 28, частиною третьою статті 365, частиною третьою статті 28, частиною другою статті 364, частиною першою статті 375, частиною третьою статті 28 частиною другою статті 375, частиною другою статті 27, частиною першою статті 366, статті 340, частиною третьою статті 27, частиною першою статті 366 Кримінального кодексу України.

Встановлено, що відносно учасників акції протесту «Автомайдан», 260 працівниками органів внутрішніх справ у місті Києві складено 613 протоколів про адміністративні правопорушення, на підставі 603 рапортів 155 працівників ДАІ про невиконання вимог інспектора ДПС про зупинку.

У подальшому зазначені адміністративні матеріали за належністю скеровано до десяти районних судів міста Києва для розгляду по суті та притягнення водіїв (власників) автотранспорту до адміністративної відповідальності.

Судами розглянуто 613 протоколів про адміністративне правопорушення, за результатами розгляду яких судами першої інстанції за відсутністю складу адміністративного правопорушення закрито 207 проваджень, 291 особу притягнуто до адміністративної відповідальності у вигляді позбавлення права керувати транспортним засобом від 3 до 6 місяців або штрафу, що унеможливило в подальшому даними особами використовувати транспортні засоби та брати участь у проведенні мирних акцій протесту.

Так, досудовим розслідуванням встановлено, що в період січня-лютого 2014 року в Оболонському районному суді міста Києва перебували на розгляді судові справи про адміністративні правопорушення, зокрема, № 756/378/14 – п за статтею 122-2 КУпАП, у яких судьями Оболонського районного суду міста Києва умисно, у порушення вимог статей 245, 251, 252, 280 КУпАП, без встановлення і повного дослідження всіх обставин справи та наявності відповідних доказів, що свідчили про вчинення вказаними особами адміністративних правопорушень, винесено завідомо неправосудні постанови про накладення адміністративних стягнень у виді позбавлення права керування транспортними засобами.

Таким чином, досудовим слідством перевіряється законність прийнятих рішень вищевказаними судьями Оболонського районного суду міста Києва, а також втручання в їх роботу з боку невстановлених осіб.

Оцінивши в сукупності викладені обставини, Комісія вважає, що суддя ще у 2014 році був обізнаним про ухвалення ним одноособово рішень, передбачених статтею 3 Закону України «Про відновлення довіри до судової влади в Україні»,

що підтверджується постановою апеляційного суду міста Києва від 11 березня 2014 року, відповідно до якої провадження у справі закрито відповідно до Закону України «Про недопущення переслідування та покарання осіб з приводу подій, які мали місце під час проведення мирних зібрань, та визнання такими, що втратили чинність деяких законів України». Виходячи з викладених обставин, суддя мав обов'язок і можливість внести до Єдиного державного реєстру судових рішень постанову Оболонського районного суду міста Києва від 20 січня 2014 року у справі № 756/378/14-п, проте не вчинив цього, не маючи на те належних підстав.

Доводи судді з цього приводу вповні спростовуються вищезазначеними обставинами. Крім того, Комісія зважає на повідомлення суддею неправдивої інформацією про відсутність постанови суду апеляційної інстанції в Єдиному державному реєстрі судових рішень, що свідчить про намагання уникнути відповідальності за невиконання названого обов'язку та, в свою чергу, недостовірність тверджень у декларації доброчесності.

Згідно з положеннями частини сьомої статті 62 Закону зазначення у декларації доброчесності завідомо недостовірних (у тому числі неповних) тверджень має наслідком дисциплінарну відповідальність, установлену Законом.

Таким чином, викладене може свідчити про вчинення суддею дій, передбачених пунктом 19 частини першої статті 106 Закону, а саме декларування завідомо недостовірних (у тому числі неповних) тверджень у декларації доброчесності судді.

Ураховуючи наведене, Комісія дійшла висновку про направлення до Вищої ради правосуддя інформації щодо викладених обставин для вирішення питання про відкриття дисциплінарної справи чи відмову в її відкритті стосовно судді Оболонського районного суду міста Києва Дибі Олексія Васильовича.

Керуючись статтями 62, 93, 101 Закону, розділом VI Регламенту Вищої кваліфікаційної комісії суддів України, Комісія

вирішила:

визнати підтвердженою інформацію про недостовірність (у тому числі неповноту) тверджень, вказаних суддею Оболонського районного суду міста Києва Дибою Олексієм Васильовичем у декларації доброчесності судді за 2016 рік.

Звернутися до Вищої ради правосуддя для вирішення питання про відкриття дисциплінарної справи чи відмову в її відкритті стосовно судді Оболонського районного суду міста Києва Дибі Олексія Васильовича.

Головуючий

М.І. Мішин

Члени Комісії:

А.Г. Козлов

Т.В. Лукаш